

Postarší šlechtic Quijana rád čte rytířské romány. Umane si stát se potulným rytířem a ztrestat veškeré zlo ve Španělsku, přestože tělesně ani zdaleka nedosahuje rytířských kvalit. Má ale pevné odhodlání. Vyčistí staré brnění, vyrobí si helmu z tvrdého papíru a osedlá svou pohublou klisnu Rosinantu, v jeho očích udatného koně. Sám sebe pojmenuje Don Quijote. Protože každý rytíř z románu má krásnou dámu, pro níž vykonává hrdinské činy, zvolí si sešskou dceru ze sousedství a dá jí jméno hodné princezny, za kterou stojí za to bojovat, Dulcinea z Tobosa. Později získá sluhu jménem Sancho Panza a společně putují Španělskem.

Kapitola 3., v níž se vypravuje, jak zábavným způsobem byl Don Quijote pasován na rytíře.

Zatímco hodoval, objevil se před krčmou miškář prasat a zapískal čtyřikrát či pětikrát na rákosovou píšťalu, což utvrdilo Dona Quijota v domněnce, že je v nějakém skvělém hradě, že mu při hostině vyhrávají, že solená treska je plno pstroužků, chléb nejbělejší, že lehké holky jsou velké dámy a krčmář mocný kastelán. I pochvaloval si v duchu své rozhodnutí a rytířskou pouť. Trápilo ho však převelice, že není dosud pasován na rytíře.

Zkormoucen touto myšlenkou, zkrátil hubenou hospodskou večeři, zavolal si hostinského, zavedl jej do stáje, zavřel za sebou dveře, potom před ním padl na kolena a řekl: „Nevstanu, statečný rytíři, z tohoto místa, neuráčí-li se vám prokázat mi jednu velkou milost, o níž vás tu poníženě prosím. A jestliže mi vyhovíte, obrátí se to jenom k vaší cti a slávě, ale i ku prospěchu celého lidského pokolení.“

Když viděl hospodský hosta u svých nohou a slyšel takové řeči, díval se na něho celý udivený. Nevěděl opravdu, co říci a co udělat, a nutil ho tedy, aby hned vstal, ale on to neučinil, dokud mu hostinský neslíbil, že mu požadovanou milost udělí.

„Neočekával jsem, pane můj, od vaší neobyčejné velkomyslnosti nic jiného,“ řekl Don Quijote, „a vězte tedy, že ona milost, kterou jsem na vaší velkodušnosti již vyprosil, spočívá v tom, abyste mě zítra ráno pasoval na rytíře. Této noci budu bdít ve vaší hradní kapli u svých zbraní a zítra, jak už jsem pověděl, splní se to, po čem tolik toužím, abych měl právo jezdit po světě křížem krážem za dobrodružstvím ku prospěchu utlačovaných.“

Hospodský pověděl všem lidem v hospodě o tom pomateném hosti, jak venku zbraně střeží a čeká na pasování. Udivení bláznovstvím tak neobvyklým, šli se na něho podívat zpovzdálí a viděli, jak klidným držením těla měří chvílemi svými kroky dvůr a pak se zase opře o kopí, zahledí se na svou zbroj a oka z ní hodně dlouho nespouští.

Vtom napadlo jednomu z mezkářů, že by mohl napojit své mezky, a to ovšem musei shodit z koryta všechnu zbroj. Když uviděl Don Quijote, že se k němu kdosi blíží, vykřikl z plna hrdla: „Ať jsi kdokoli, opovážlivý rytíři, který se hodláš dotknout zbroje nejstatečnějšího potulného rytíře, jenž se kdy mečem opásal, střež se toho, co chceš učinit, a nesahej na ni, jinak splatíš svou nerozvážnou smělost životem!“

Mezkář nedbal těch řečí, popadl docela klidně zbroj a odhodil ji daleko od sebe. Když to Don Quijote uviděl, zvedl oči k nebi, zaletěl – jak se zdálo – v myšlenkách k své vyvolené paní Dulcinei, a zvolal: „Budte mi nápomocna, má paní, nebudiž mi odepřena v této těžké zkoušce vaše přizeň a ochrana!“ Po těchto slovech vypustil z ruky štít, zvedl kopí oběma rukama, praštil jím mezkáře po hlavě a srazil ho na zem v takovém stavu, že kdyby za onou první následovala ještě další rána, nebyl by už mezkář potřeboval ranhojiče.

(přeložil Zdeněk Šmíd)

1. Zakroužkuj pravdivé tvrzení.

- Poté, co Quijote dojedl, zavřel se s hostinským ve stáji a ten ho pasoval na rytíře.
- Quijote donutil hostinského, aby ho pasoval na rytíře, a poté na dvoře zabil mezkáře.
- Quijote přesvědčil hostinského, aby ho pasoval na rytíře, a na pasování se šel připravovat na dvůr.

2. V textu najdi výrazy odpovídající následujícím významům.

osoba kastrující zvířata	správce hradu	vlastník mezka	lékař

3. Charakterizuj Dona Quijota pomocí osmi vhodných přídavných jmen.

4.

Najdi další čtyři záměny, ke kterým došlo kvůli pomýlení Dona Quijota.

- a) *zapískání na píšťalu* - *hudba k hostině*
- b) *hubená hospodská večeře* - *hostina*
- c) -
- d) -
- e) -
- f) -

5.

a) Na základě románu „Don Quijote“ vzniklo ustálené slovní spojení „*boj s větrnými mlýny*“. O jaký útvar se jedná?

a) přísloví

b) rčení

c) pranostika

d) pořekadlo

b) Co zmíněné slovní spojení znamená?

6.

Jak si myslíš, že příběh pokračuje? Děj dokonči.